

Beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Dantumadiel 2024

Intitulé

Beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Dantumadiel 2024

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dantumadiel, gelet op:

- de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;
- het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening;
- artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;

overwegende dat door recente wetswijzigingen actualisatie van de Beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Dantumadiel 2023 noodzakelijk is;

besluit vast te stellen de Beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Dantumadiel 2024.

Artikel 1 - Definities

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- Budgetbeheer*: het, eventueel in combinatie met een schuldregeling, tijdelijk beheren van het inkomen van de cliënt door het ontvangen van de inkomsten en het verrichten van de betalingen en reserveringen conform het overeengekomen budgetplan en plan van aanpak.
- Cliënt*: persoon aan wie op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening schuldhulpverlening wordt gegeven.
- College*: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dantumadiel.
- Crisissituatie*: een situatie waarbij sprake is van een gedwongen woningontruiming, beëindiging van de levering van gas, water, elektriciteit of stadsverwarming, opzegging dan wel ontbinding van de zorgverzekering of een combinatie van deze situaties.
- De wet*: de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.
- Herfinanciering*: een financieringsovereenkomst om de schulden van de cliënt ineens en voor 100% te voldoen, zodat er een vermindering van de lastendruk plaatsvindt en de totale schuldenlast overzichtelijker wordt.
- Informatie & Advies*: het geven van informatie en advies, zonder dat er een aanvraag schuldhulpverlening wordt gesloten.
- Inwoner*: ingezetene die op grond van de Wet basisregistratie personen in de gemeente Dantumadiel staat ingeschreven.
- Melding*: de dag waarop een verzoeker zich voor het eerst meldt voor schuldhulpverlening.
- Moratorium*: het instrument dat kan worden ingezet voor inwoners in een financieel instabiele situatie om woningonttruiming of afsluiting van elektra, gas of water te voorkomen, mits men tot de schuldhulpverlening is toegelaten.
- Nazorg*: alle activiteiten gericht op het voorkomen van recidive.
- Overeenkomst*: de overeenkomst waar de rechten, verplichtingen en voorwaarden van de cliënt zijn opgenomen.
- Plan van aanpak*: een samen met de verzoeker of cliënt opgesteld document, dat naast rechten en plichten ook de afgesproken acties en fases beschrijft van het schuldhulpproces.
- Saneringskrediet*: het krediet dat verstrekt wordt door de kredietbank om de schulden van een verzoeker of cliënt gedeeltelijk en tegen finale kwijting te voldoen.
- Schuldakkoord*: het akkoord dat met alle schuldeisers van een verzoeker of cliënt schriftelijk is overeengekomen waarin wordt verklaard dat men akkoord gaat met het betalingsvoorstel dat is uitgebracht in het kader van het bereiken van een schuldregeling of het akkoord dat door de rechter op grond van artikel 287a Faillissementswet is toegewezen.
- Schuldbemiddeling*: het pakket aan maatregelen dat leidt tot een schuldakkoord met schuldeiser van een cliënt, waarbij vervolgens de afloscapaciteit van de cliënt jaarlijks wordt doorbetaald over een periode van 18 maanden aan de schuldeisers van de cliënt, waarbij financieel beheer gevoerd wordt.
- Schuldhulpverlening*: het ondersteunen bij het vinden van een adequate oplossing gericht op de aflossing van schulden indien redelijkerwijs is te voorzien dat een natuurlijke persoon niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden of indien hij in de toestand verkeert dat hij heeft opgehouden te betalen, alsmede de nazorg.
- Schuldregeling*: het pakket aan maatregelen dat leidt tot een schuldakkoord met de schuldeisers van een cliënt, de schuldregeling neemt de vorm aan van een schuldbemiddeling of een sa-

neringskrediet. *Verzoeker*: inwoner die zich tot het college heeft gewend voor schuldhulpverlening maar nog geen schuldhulpverlening ontvangt.

- t) *Vroegsignalering van schulden*: het in een zo vroeg mogelijk stadium in beeld brengen van mensen met financiële problemen om vroegtijdige hulpverlening mogelijk te maken door gebruik te maken van daadwerkelijke signalen en outreachende hulpverlening.
- u) *Wachttijd*: de maximale wachttijd bedraagt vier weken opvolgend na de melding voor schuldhulpverlening. Voor dreigende schulden (bijvoorbeeld huisuitzetting of dreigende afsluiting van gas en elektra) geldt een maximum van 3 werkdagen.
- v) *WSNP*: de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen.

Artikel 2 - Doelgroep

- 1. Iedere inwoner van 18 jaar of ouder kan zich melden bij het college met een verzoek om schuldhulpverlening of informatie en advies op het gebied van schuldenproblematiek.
- 2. Inwoners onder de 18 jaar kunnen zich tot het college wenden voor informatie en advies op het gebied van schuldenproblematiek.
- 3. Ook in de gemeente woonachtige zelfstandig ondernemers, kunnen zich bij het college melden met een verzoek om schuldhulpverlening. Dit kan echter alleen indien vanuit het Besluit bijstandverlening zelfstandigen geen hulp mogelijk is.

Artikel 3 - Vroegsignalering van schulden

- 1. Bij vroegsignalering doet een medewerker van de gemeente de inwoner een hulpaanbod naar aanleiding van signalen van schuldeisers, een huurachterstand bij een verhuurder en/of een betalingsachterstand energie- of waterbedrijf of de zorgverzekeraar.
- 2. Bij de uitvoering van vroegsignalering als genoemd in het voorgaande lid is de medewerker van de gemeente in het kader van de integrale aanpak alert op problemen binnen andere leefgebieden.

Artikel 4 - Melding, advies en aanvraag

- 1. Het college neemt binnen twee werkdagen na de melding contact op met de verzoeker om binnen de wachttijd het eerste gesprek in te plannen. Bij crisissituaties is het streven binnen 1 werkdag contact op te nemen en binnen 3 werkdagen het eerste gesprek in te plannen.
- 2. Het college stelt de verzoeker in staat een aanvraag in te dienen. Een aanvraag wordt op schriftelijke wijze ingediend middels een daarvoor bestemd aanmeldformulier.
- 3. Tijdens het aanvraagproces, informeert het college de verzoeker over de bedoeling, de vormen, de inhoud en de consequenties van de schuldhulpverlening.
- 4. Een melding kan uitmonden in een advies en leidt dan niet tot een aanvraag. Gemaakte afspraken hierover worden vastgelegd.

Artikel 5 - Aanbod en uitvoering

- 1. Het college verleent aan verzoeker schuldhulpverlening indien het college schuldhulpverlening noodzakelijk acht en bepaalt in welke vorm dit aangeboden wordt.
- 2. De schuldhulpverlening kan uitgevoerd worden door het college, dan wel door een door het college aangewezen derde.
- 3. Indien een derde de schuldhulpverlening in opdracht van het college uitvoert, voert het college de regie op de voortgang van de schuldhulpverlening en doet hiernaar periodiek onderzoek.
- 4. Het college kan voorwaarden stellen bij het doen van een aanbod schuldhulpverlening aan de verzoeker. Een voorwaarde, die gesteld kan worden, is het aanvaarden van flankerende hulpverlening, die door het college noodzakelijk wordt geacht om te komen tot een duurzaam resultaat van de schuldhulpverlening.

Artikel 6 - Verplichtingen

- 1. De inlichtingenplicht houdt in dat de verzoeker of cliënt aan het college op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling doet van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op de op hem van toepassing zijnde situatie.
- 2. De medewerkingsplicht houdt in dat cliënt verplicht is aan het college desgevraagd de medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van de wet. Hieronder wordt in ieder geval verstaan:
 - a. het nakomen van gemaakte afspraken;
 - b. geen nieuwe schulden aangaan;
 - c. beschikken over een bankrekeningnummer;
 - d. het zich houden aan de bepalingen van de schuldregelingsovereenkomst;

- e. het ondertekenen van het plan van aanpak en zich houden aan de hierin gemaakte afspraken;
 - f. het actief deelnemen aan cursussen of trainingen gericht op het voorkomen van nieuwe schulden;
 - g. zoveel mogelijk afloscapaciteit creëren door het verruimen van het inkomen, het inzetten van beschikbaar vermogen en het minimaliseren van de uitgaven;
 - h. het tijdig betalen van vaste lasten;
 - i. het verkopen van bezittingen die niet noodzakelijk zijn en de opbrengst inzetten ten behoeve van vermindering van de schuldenlast;
 - j. het gevraagd en ongevraagd verstrekken van juiste en volledige informatie en bewijsstukken die redelijkerwijs van belang kunnen zijn voor het traject schuldhulpverlening;
 - k. het door de cliënt tentoonspreiden van, naar algemeen maatschappelijke normen gemeten, correct gedrag jegens medewerkers van de gemeente of van een organisatie die tevens bij de schuldhulpverlening is betrokken.
3. Onder de informatie als bedoeld in het vorige lid, onder j, wordt in elk geval verstaan wijzigingen in gezinssamenstelling, burgerlijke staat of woonsituatie en wijzigingen in inkomsten, uitgaven, bezittingen en schulden.

Artikel 7 - Afwijzing en beëindiging schuldhulpverlening en hersteltermijn

1. Als de cliënt niet of in onvoldoende mate de op hem van toepassing zijnde verplichtingen zoals omschreven in de wet en uit artikel 6 nakomt, kan het college de schuldhulpverlening beëindigen.
2. Voordat het college de schuldhulpverlening beëindigt, wordt de cliënt een redelijke termijn geboden om alsnog de gevraagde medewerking te verlenen of inlichtingen te verstrekken als bedoeld in artikel 6.
3. Het college kan tevens een verzoek afwijzen of de schuldhulpverlening beëindigen indien:
 - a. het traject van schuldhulpverlening succesvol is afgerond;
 - b. de cliënt of verzoeker niet of niet langer tot de doelgroep behoort;
 - c. de cliënt of verzoeker in staat is zelf zijn schulden te regelen dan wel in staat is de schulden zelfstandig te beheren;
 - d. bij cliënt of verzoeker sprake is van het plegen van fraude die een financiële benadeling van het college tot gevolg heeft en waarbij cliënt of verzoeker onherroepelijk strafrechtelijk is veroordeeld of een bestuurlijke sanctie is opgelegd, voor zover sprake is van opzet of grove schuld;
 - e. de cliënt of verzoeker zijn beschikbare aflossingscapaciteit niet wil gebruiken voor de aflossing van schulden;
 - f. de geboden ondersteuning, gelet op de persoonlijke omstandigheden van de cliënt, niet of niet langer doelmatig is;
 - g. de inkomens-, woon-, of leefsituatie van de cliënt of verzoeker dermate onzeker is, dat de schuldhulpverlening niet of nog niet mogelijk is;
 - h. de cliënt of verzoeker naar een andere gemeente verhuist;
 - i. de cliënt of verzoeker hier zelf om vraagt;
 - j. de cliënt of verzoeker in staat van faillissement verkeert;
 - k. er sprake is van onder van de cliënt of verzoeker;
 - l. de cliënt zijn schuldeisers verwijtbaar benadeelt tijdens het traject;
 - m. cliënt of verzoeker zich misdraagt ten opzichte van medewerkers schuldhulpverlening;
 - n. de cliënt of verzoeker is overleden.

Artikel 8 - Hernieuwde aanvraag na beëindiging eerder traject

1. Indien minder dan een jaar voorafgaande aan de dag waarop de aanvraag is ingediend, een eerder traject schuldregeling, minnelijk dan wel wettelijk, is afgewezen dan wel beëindigd, wordt de hernieuwde aanvraag om schuldhulpverlening afgewezen, met uitzondering van het productaanbod informatie, advies en doorverwijzing.
2. Van de afwijzing als bedoeld in het eerste lid kan worden afgezien, indien het college daartoe aanleiding ziet in de individuele omstandigheden van de verzoeker, bijvoorbeeld indien:
 - a. de hernieuwde aanvraag verband houdt met wijzigingen in de situatie van de verzoeker en hem hiervan in redelijkheid geen verwijt kan worden gemaakt;
 - b. de reden van de eerdere afwijzing of beëindiging niet meer bestaat;
 - c. de verzoeker zich in een crisissituatie bevindt.
3. Het college kan bij een hernieuwde toelating tot schuldhulpverlening aanvullende voorwaarden stellen.

Artikel 9 - Hardheidsclausule

1. Het college kan, indien de toepassing van bepalingen in deze beleidsregels in de individuele situatie tot onbillijkheden van overwegende aard leidt voor zover het de bevoegdheid betreft die voortvloeit uit deze beleidsregels, afwijken van deze beleidsregels.
2. In die gevallen waarin de beleidsregels niet voorzien, beslist het college.

Artikel 10 - Slotbepalingen

1. Deze beleidsregels treden in werking op de dag na bekendmaking.
2. Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als 'Beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Dantumadiel 2024'.
3. Met de inwerkingtreding van deze beleidsregels worden de 'Beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Dantumadiel 2023', zoals op 13 december 2022 door het college vastgesteld, ingetrokken.

Aldus vastgesteld op 15 oktober 2024

Het college van burgemeester en wethouders,

Secretaris
R.G. Dijksterhuis

Burgemeester
N.L. Agricola

TOELICHTING BELEIDSREGELS SCHULDHULPVERLENING

Algemene toelichting

In artikel 2 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) staat dat de gemeente een plan vaststelt dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan de inwoners van haar gemeente. Dit beleidsplan 'Actieplan Integraal en Kindgericht armoede- en schuldenbeleid 2022-2026' is in oktober 2022 door de gemeenteraad van Dantumadiel vastgesteld. Voorliggende beleidsregels dienen ter ondersteuning van dit beleidsplan en de uitvoering van de schuldhulpverlening. De beleidsregels geven aan op welke wijze de in de Wgs aan het college toegekende bevoegdheden (afwijzen verzoek en beëindigen van schuldhulpverlening) worden gehanteerd. Ook wordt vastgelegd welke voorwaarden het college verbindt aan de schuldhulpverlening en wat de rechten en verplichtingen zijn van de verzoeker of de cliënt. Ten slotte wordt in deze beleidsregels aangegeven hoe het college handelt in het geval van een hernieuwde aanvraag om schuldhulpverlening (recidive).

Artikelsgewijze toelichting Artikel 1 - Definities

In artikel 1 worden begrippen gedefinieerd die worden gebruikt in de beleidsregels. Het gaat in enkele gevallen om begrippen die op dezelfde wijze zijn gedefinieerd als in de Wgs en/of uit de Gedragscode Schuldhulpverlening van de Nederlandse vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren en de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Artikel 2 - Doelgroep

De schuldhulpverlening staat in beginsel voor iedere inwoner van 18 jaar of ouder van Dantumadiel open. Minderjarige inwoners kunnen zich met hun wettelijke vertegenwoordiger laten voorzien van informatie en advies, maar kunnen geen schuldhulpverleningstraject krijgen. Als de inwoner zelfstandig is, kan hij/zij een verzoek indienen voor schuldhulpverlening, maar alleen als er geen hulp mogelijk is vanuit het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz). De Bbz geldt in dit geval als een voorliggende voorziening.

Artikel 3 - Vroegsignalering van schulden

In een vastgesteld plan van aanpak is de werkwijze van vroegsignalering bij schulden vastgelegd.

Artikel 4 - Melding, advies en aanvraag

Verzoekers kunnen zich rechtstreeks bij het team Schuldhulpverlening melden. Ook kunnen zich financiële hulpvragen van inwoners voordoen in contactmomenten met andere collega's binnen de gemeente, bijvoorbeeld via het Gebiedsteam of Klanten contactcentrum. Dan kan een melding via die wijze binnenkomen.

Op grond van een individuele beoordeling en met inachtneming van relevante feiten en omstandigheden kunnen ook zelfstandig ondernemers toegang verleend worden tot de schuldhulpverlening. In de meeste gevallen zal bij ondernemers gebruik gemaakt worden van externe expertise. Wanneer een verzoeker zich meldt met (mogelijk) een financiële hulpvraag, vindt het eerste contact binnen 2 werkdagen plaats. Tijdens dit eerste contactmoment wordt de mate van urgentie bepaald en een afspraak gemaakt om binnen de wachttijd (4 weken en bij crisissituaties 3 werkdagen) het eerste gesprek in te plannen.

Het eerste gesprek kan leiden tot een crisisinterventie, een uitgebreide informatie- en adviestraject of een vervolg gesprek.

Wanneer bij melding sprake is van een crisissituatie dan is het streven om binnen 1 werkdag en maximaal 3 werkdagen het eerste gesprek te plannen met verzoeker. Onder een crisissituatie wordt verstaan:

1. gedwongen woningontruiming; en/of
2. beëindiging levering van gas, water en/of elektriciteit; en/of
3. opzegging dan wel ontbinding van de zorgverzekering

Wanneer het eerste gesprek niet leidt tot een aanvraag schuldhulpverlening en er wordt volstaan met het verstrekken van informatie of advies, worden de afspraken of het verleende advies schriftelijk aan verzoeker meegedeeld. Er is dan geen sprake van een aanvraag schuldhulpverlening.

Artikel 5 - Aanbod en uitvoering

In het eerste lid is aangegeven dat het college schuldhulpverlening verleent wanneer het dit noodzakelijk acht. Hiermee wordt enerzijds recht gedaan aan het beleidsmatige uitgangspunt van de eigen verantwoordelijkheid. Daar waar verzoeker zelf in staat moet worden geacht om de schuldenproblematiek zelf aan te pakken en te regelen kan schuldhulpverlening achterwege blijven. Anderzijds wordt recht gedaan aan het feit dat schuldhulpverlening selectief en gericht moet worden ingezet. Het gaat om maatwerk. De inzet van schuldhulpverlening kan per verzoeker verschillen. Dit wordt in een beschikking gemotiveerd en wordt vastgelegd in het persoonlijke plan van aanpak schuldhulpverlening.

In sommige gevallen kan het college niets of nauwelijks iets betekenen voor een verzoeker. Bijvoorbeeld in het geval van verslavingsproblematiek. Wanneer het college besluit om geen aanbod schuldhulpverlening te doen, dan vindt waar mogelijk overdracht naar flankerende hulpverlening plaats (bijvoorbeeld bewindvoering of Verslavingszorg Noord Nederland).

Artikel 6 - Verplichtingen

In het eerste lid van artikel 6 staat de inlichtingenplicht beschreven. Deze vloeit voort uit artikel 6 van de Wgs. In het tweede lid van artikel 6 staat de medewerkingsplicht beschreven. Deze vloeit voort uit artikel 7, lid 1, van de Wgs.

De onder lid 2 vermelde opsomming is niet limitatief. Afhankelijk van het product en de situatie van de cliënt kunnen aanvullende verplichtingen gelden. De vermelde vormen van medewerking hebben tot doel de kans op succes van de schuldhulpverlening zo groot mogelijk te maken. Zo wordt bijvoorbeeld van de cliënt of verzoeker gevraagd om toestemming te verlenen voor het inwinnen bij en verstrekken van informatie aan ketenpartners en voor het gevraagd en ongevraagd de informatie te verstrekken die van belang is voor het schuldhulpverleningstraject. Ketenpartners zijn personen of instanties die een belangrijke rol spelen in het traject van de schuldhulpverlening. Te denken valt hierbij aan gebiedsteam-medewerkers en/of schuldeisers.

In het tweede lid onder k, is de verplichting opgenomen dat de cliënt zich, naar algemeen aanvaardbare maatschappelijke normen gemeten, correct dient te gedragen ten opzichte van de medewerkers van de gemeente of van een andere organisatie die tevens betrokken is bij de schuldhulpverlening. In het kader van deze beleidsregels wordt ervan uitgegaan dat correct gedrag in elk geval niet aan de orde is als sprake is van zeer ernstige misdragingen. In het geval van zeer ernstige misdraging kan het college een verzoek om de schuldhulpverlening afwijzen of beëindigen op grond van artikel 7, eerste lid. Op grond van art. 8, eerste lid, kan het college in zo'n geval een hernieuwde aanvraag afwijzen voor de periode van een jaar.

Artikel 7 - Afwijzing en beëindiging schuldhulpverlening en hersteltermijn

In dit artikel is aangegeven in welke situaties of op welke gronden het college het verzoek tot schuldhulpverlening kan weigeren of beëindigen. Wanneer de schuldhulpverlening wordt afgewezen of beëindigd, wordt dit altijd gemotiveerd in de beschikking aan de verzoeker of cliënt. Wanneer de schuldhulpverlening wordt beëindigd, zal waar nodig het Gebiedsteam worden ingelicht. Het Gebiedsteam kan cliënt begeleiden naar andere voorzieningen of hulpverlening.

Naast de eigen verantwoordelijkheid is een goede motivatie essentieel voor het slagen van de schuldhulpverlening. Een verzoek om schuldhulpverlening kan geweigerd worden wanneer het college van oordeel is dat verzoeker niet de benodigde hulpverlening wil zoeken en/of aanvaarden. Wanneer cliënt niet of in onvoldoende mate zijn verplichtingen nakomt zoals is vermeld in artikel 6 lid 1 en lid 2, kan het college besluiten om schuldhulpverlening te beëindigen. Cliënt wordt altijd in de gelegenheid gesteld om alsnog de gewenste informatie te verstrekken of medewerking te verlenen. Er moet altijd

sprake zijn van een redelijke termijn conform de Awb. Wat een redelijke termijn is, hangt af van het soort verplichting dat van cliënt verlangd wordt. Een termijn van circa 2 weken zal veelal voldoende moeten zijn. Wanneer de woon- of leefsituatie van verzoeker of cliënt niet stabiel is, heeft een langdurige minnelijk schuldhulpverleningstraject geen zin. Het risico op uitval in het traject is dan te groot evenals de risico op inkomensachteruitgang en het ontstaan van nieuwe schulden is te groot.

Artikel 8 - Hernieuwde aanvraag na beëindiging eerder traject

In dit artikel staat hoe wordt omgegaan met een hernieuwde aanvraag schuldhulpverlening en de bevoegdheid van het college tot tijdelijke afwijzing van een dergelijke aanvraag. Daarnaast kunnen er bij een hernieuwde toelating tot schuldhulpverlening aanvullende voorwaarden (bijvoorbeeld budgetbeheer en hulpverlening) worden gesteld. Deze beleidsregel geldt als richtlijn en nadrukkelijk als stok achter de deur. In alle gevallen kan de schuldhulpverlener hiervan op basis van individuele omstandigheden afwijken en de hardheidsclausule toepassen. Schuldhulpverleners worden aangemoedigd om bij recidive altijd de reden van (her)aanmelding te achterhalen en opnieuw in te schatten of schuldhulpverlening succesvol kan zijn.

Artikel 9 - Hardheidsclausule

Dit artikel geeft ruimte aan het college om in bijzondere en/of onvoorziene gevallen af te wijken van de regels zoals neergelegd in deze regeling.

Artikel 10 - Slotbepalingen

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.